Dosar nr. 4-90/2023 (PIGD: 4-23074975-09-4-25052023)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

26 iunie 2023
or. Fălești

Judecătoria Bălți (cu sediul Fălești), instanța în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Dorin Cazacu
Grefier Doina Țurcan
cu participarea
agentului constatator Ursu Irina
persoanei în a cărei privință
a fost pornit procesul contravențional Bulmaga Nicolae

examinând în ședință de judecată publică, în limba de stat, cauza contravențională cu privire la învinuirea lui:

Bulmaga Nicolae, născut la *****, IDNP *****, domiciliată în s. *****, raionul Fălești, cetățean al Republicii Moldova, fără grad de dizabilitate, nu are antecedente penale sau contravenționale,-

în temeiul art. 154 alin. (1/1) Cod contravențional.

Procedura de citare legală îndeplinită.

Cauza contravențională a fost examinată în Judecătoria Bălți sediul Fălești în perioada 25 mai 2023 (data înregistrării cauzei în instanță) – 26 iunie 2023 (data pronunțării hotărârii).

Potrivit probelor administrate, instanța de judecată,-

C O N S T A T Ă :

1. Conform procesului – verbal cu privire la contravenție din 23 mai 2023, Bulmaga Nicolae este învinuită de faptul că ”*în urma unei razii efectuate în teritoriul raionului Fălești privind monitorizarea desfășurării acțiunii de salubrizare și amenajare a teritoriului, s-a constatat că cet. Bulmaga Nicolae, domiciliat în teritoriul com. *****, raionul Fălești a admis arderea resturilor vegetale la sol. Arderea deșeurilor de orice proveniență este strict interzisă prin lege, prin ce a încălcat prevederile art. 4 a Legii nr. 209 din 29.07.2016 privind deșeurile, art. 62 a Legii nr. 1515 din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător*”. Fapta a fost calificată în baza art. 154 alin.(1/1) Codul contravențional.

Analizând conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție în coraport cu normele de drept material și procedural incidente, instanța conchide că, procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută, iar procesul contravențional urmează a fi încetat, din următoarele considerente:

2. Reieșind din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Bulmaga Nicolae reprezintă o acuzație în materie penală în sensul autonom al acestei noțiuni din art. 6 CEDO (*a se*

vedea Hotărârea CtEDO Ziliberbrg vs. Moldova din 01.02.2005 pct. 29-35, Hotărârea CtEDO Guţu vs. Moldova din 07.06.2007, pct. 51).

3. Potrivit art. 6 alin. (3) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (CEDO): ”*Orice acuzat are, mai ales, dreptul:* **a)** *să fie informat, în termenul cel mai scurt, într- limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa”.*

4. Conform Hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) în cauza Ștefan vs România din 06.04.2010, *acuzația în săvârşirea unei infracțiuni în sensul autonom prevăzut de art. 6 CEDO formulată de parchet (agentul constatator) persoanei trebuie în mod obligatoriu să corespundă celor trei criterii de* ***calitate, previzibilitate și claritate****. **Dreptul persoanei acuzate de a fi informat amănunțit** de către parchet (agentul constatator în cazul dat) cu privire la natura şi cauza acuzației aduse împotriva sa **este unul esențial, deoarece** justițiabilul trebuie să fie în măsură să aprecieze just şi pe deplin toate circumstanțele relevante legate de acuzația ce i se incriminează, pentru ca eventual să se poată apăra efectiv. **Drepturile apărării ar deveni inutile dacă** cel care este învinuit de o infracțiune (contravenție) nu ar cunoaşte amănunțit circumstanțele referitoare la natura şi cauzei acuzației înaintate împotrva sa.*

5. De asemenea, potrivit aceleiași hotărâri CtEDO, *Statul este cel care trebuie să-şi asume erorile comise de parchet (agentul constatator) sau de instanța de judecată şi acele erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.*

6. Potrivit Hotărârii CtEDO din 19 decembrie 1989 în cauza Kamasinski vs. Austria (pct. 79), Curtea a statuat că, *”rechizitoriul joacă un rol crucial în procesul penal şi din momentul elaborării acestuia inculpaţii sunt în mod oficial înştiinţaţi cu privire la aspectele de fapt şi de drept ale acuzaţiilor ce li se aduc, cu consemnarea acestui fapt în documente anexate la dosarul penal de care este responsabil acuzatorul de stat*”.

7. Conform Hotărârii CtEDO din 12 aprilie 2011 în cauza Adrian Constantin vs. Romania*, ”Informarea precisă şi completă reprezintă o condiţie esenţială pentru a se asigura echitatea procedurilor, mai ales pentru a da inculpatului dreptul de a-şi pregăti apărarea”.*

8. În concordanță cu prevederile art. 6 alin. (3) lit. a) CEDO și jurisprudența CtEDO menționată mai sus, art. 443 alin. (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova prevede printre altele că:

(1) Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: (...)

a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii;

d) ***Fapta contravențională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice****, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie;*

e) ***Înadrarea juridică a faptei****, norma materială contravenţională* ***şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției;***

(7) În procesul-verbal nu se admit rectificări, adăugiri, alte modificări.

9. Potrivit art. 425 din Codul contravențional *(1) Probele sunt elementele de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificatrea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace:* ***procesul-verbal cu privire la contravenție****, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de perchiziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale prind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, expicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză.* ***(6) Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obținute: c) prin încălcarea esențială a drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare.”***

10. În conformitate cu art. 445 alin. (1) Cod contravenţional: „***Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor*** *privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia,* ***a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite şi a datei comiterii acesteia****, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna,* ***atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.***

11. Conform art. 461 din Codul contravenţional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441și* ***445,*** *instanţa din oficiu încetează procesul contravenţional.*

12. Instanța constată că, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 021088 din 23 mai 2023 în privința lui Bulmaga Nicolae, care reprezintă o acuzație în materie penală în sensul autonom al acestei noțiuni prevăzută în art. 6 CEDO, a fost întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului Fălești, inspector principal Ursu Irina, cu încălcarea flagrantă a normelor imperative prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. d) și e) Cod contravențional.

13. Astfel, contrar prevederilor art. 443 alin. (1) lit. d) și e) Cod contravențional, în procesul-verbal cu privire la contravenție nu sunt consemnate (nu sunt descrise): *fapta contravenţională, locul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei prevăzute de art. 154 alin. (1/1) Cod contavenţional.*

14. Agentul constatator s-a limitat de a indica la rubrica nr. 4. ”*Fapta contravențională*” din procesul-verbal cu privire la contravenție doar sintagma la modul general: ”*Bulmaga Nicolae a admis arderea resturilor vegetale la sol*”. Prin urmare, procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține învinuirea (acuzația) propriu zisă, lipsind astfel obiectul examinării judiciare. Or, agentul constatator era obligat să indice la rubrica respectivă a procesului-verbal cu privire la contravenție: timpul (anul, perioada) săvârșirii faptei contravenționale, locul săvârșirii acesteia, în ce mod a admis arderea resturilor vegetale și în ce circumstanțe.

15. Reieșind din prevederile legislației naționale și internaționale pertinente descrise *supra*, instanța nu este în drept să completeze învinuirea cu circumstanțele enunțate mai sus, deoarece nu îndeplinește funcțiile agentului contatator. Or, instanța este obligată să examineze cauza strict în limitele învinuirii (faptei) formulate de agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție, nefiind în drept să repare erorile și omisiunile comise de agentului constatator.

16. Prin urmare, dat fiind că, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 021088 întocmit la 23 mai 2023 în privința lui Bulmaga Nicolae în temeiul art. 154 alin. (1/1) Cod contravențional este lovit de nulitate absolută de drept conform art. 445 alin. (1) Cod contravențional, instanța, în temeiul art. 461 Cod contravențional, va înceta procesul contravențional în prezenta cauză.

17. În temeiul celor expuse, în conformitate cu art. 445 alin. (1), art. 461, art. 462-463 Cod contravențional, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se declară nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 021088 întocmit la 23 mai 2023 de agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului Fălești, inspector principal Ursu Irina, în privința lui Bulmaga Nicolae, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în satul *****, raionul Fălești, învinuit de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 154 alin. (1/1) Cod contravențional.

Se încetează procesul contravențional în cauză, din motiv că procesul-verbal cu privire la contravenției sus-indicat este lovit de nulitate absolută.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs în Curtea de Apel Bălți în termen de 15 (cincisprezece) zile, prin intermediul Judecătoriei Bălți (sediul Fălești).

Hotărârea pronunțată public la 26 iunie 2023.

Președintele ședinței,
judecător **Dorin Cazacu**